

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ophævelse af visse naturalisationer.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 3337; fremsættelsen findes i tidenden sp. 87).

Lovforslaget sættes til forhandling.

P. Mortensen: Det foreliggende lovforslag om ophævelse af visse naturalisationer tager sigte på forhold, der opstod under den tyske besættelse. Mange af de fremmede statsborgere, der dengang opholdt sig her i landet, måtte være indstillet på før eller senere at blive interneret af besættelsesmagten. Det er vel forståeligt — med det kendskab, man allerede dengang havde til tyske interneringsforhold —, at de, der følte sig truet, såvidt muligt søgte at undgå internering ved at indgive ansøgning om naturalisation her i landet. Fra dansk side var vi særdeles villige til såvidt muligt at hjælpe de fremmede statsborgere, og der fremsattes da også i august måned 1940 to ekstraordinære lovforslag om indfødsrets meddelelse, hvorved 286 personer opnåede dansk indfødsret. Af disse 286 personer var langt den overvejende del folk, der indtil da havde været statsborgere i England eller Frankrig. Man kan formentlig gå ud fra, at nogle af dem, der dengang opnåede naturalisation, nu fremdeles betragter deres danske statsborgerret som fuldgyldig, medens andre — det fremgår også af de bemærkninger, der ledsager lovforslaget — netop ud fra det synspunkt, at de, da de søgte naturalisation, befandt sig i en tvangssituation, anser den under disse forhold opnåede naturalisation for ugyldig. Her er altså et problem, som det synes mig rimeligt at tage op til overvejelse.

Det må i det hele taget erkendes, at således som indfødsretlovgivningen er i de forskellige lande, er der ved de under besættelsen her i landet gennemførte naturalisationer opstået visse endnu uafklarede spørgsmål. Det synes således at være tvivlsomt, hvorvidt den naturalisation, som der i det foreliggende lovforslag er tale om, kan anses for gyldig ifølge lovgivningen i de pågældendes hjemland. I hvert fald har den canadiske regering — det fremgår ligeledes af bemærkningerne til lovforslaget — den opfattelse, at den britiske statsborgerret ikke kan anses for mistet, såfremt naturalisationen er sket under tvang. Det bliver så et andet spørgsmål, om den cana-

diske regering vil anerkende, at der i de foreliggende tilfælde faktisk har foreligget tvang. På den anden side har den australske og den new-zealandske og den sydafrikanske regering den opfattelse, at de pågældende ved naturalisation i Danmark har mistet deres britiske statsborgerret. For de tidligere franske statsborgeres vedkommende, der under besættelsen opnåede naturalisation her i Danmark, er forholdet det, at den mandlige franske statsborger ikke mister sin franske statsborgerret ved naturalisation i udlandet, medmindre vedkommende har den franske regerings samtykke til denne naturalisation. Men da et sådant samtykke jo ikke kunne foreligge under besættelsen og formentlig heller ikke senere er indhentet, kan der her måske i visse tilfælde være tale om dobbelt statsborgerret.

Det foreliggende lovforslag søger nu at skabe mere klarhed i de her omhandlede forhold, idet der i § 1 kræves, at de britiske og franske statsborgere, som i tiden fra den 9. april 1940 til den 4. maj 1945 har opnået dansk indfødsret, for at bevare den må afgive skriftlig erklæring herom til indenrigsministeriet. Der kan imidlertid herved opstå det problem, at nogle af de pågældende ikke mere befinder sig her i landet, så at de slet ikke kan få kendskab til denne bestemmelse. Det er derfor af betydning, at der, således som det også fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, fra den britiske regering foreligger en udtalelse om, at de britiske statsborgere, der ikke afgiver den i § 1 nævnte erklæring, i hvert fald administrativt vil blive betragtet, som om de aldrig har mistet deres britiske statsborgerret. Hermed har man så formentlig forebygget, at de pågældende bliver statsløse, men herudover må man gå ud fra, at der fra indenrigsministeriets side bliver gjort, hvad der kan gøres, for at de, der omfattes af det foreliggende lovforslag, får kendskab til bestemmelserne heri, så at man i videst muligt omfang undgår tilfælde af statsløshed.

Vedrørende de tidligere franske statsborgere, der omfattes af lovforslaget, skal jeg kun henlede opmærksomheden på, at der i henhold til lovforslagets § 3 indrømmes disse personer en frist på indtil to år til fremskaffelse af det samtykke fra den franske regering, som er en forudsætning for, at de pågældendes naturalisation her i landet bliver retsgyldig.

Jeg skal med disse bemærkninger på mit partis vegne tilsige lovforslaget vor velvillige støtte, idet jeg dog anser det for formåls-